

**NEDELINIS LAIKRASZTIS
"LIETUVA"**
Izelina kožna Subata Chicago Illinois.
KANZTUOJA \$2.00.
ANT METU AMERIKOJE \$2.00.
IN UŽMARIA \$1.00.
Preke Apgarsinimu:
Wiena elute wiena karta 15c.
Wiena elute ant meneis 50c.
Wienas colis ant meneis 25c.
Wienas colis ant metu 10c.
ADRESAS TOKS:
"Lietuva" Publishing Co.,
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.
Del gromatu su pinigais ir (Money Orders)
ADRESAS SZYS:
ST. ROKOSZ,
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.
Spanstave "Lietuva" spaudina Kailgas,
konsitucijas, Tiekletus ir t.

LIETUVA

**THE LITHUANIAN WEEKLY
"LIETUVA"**
Appearing every Saturday, the only Lithuanian Paper Published in Chicago, Ill. Subscription Two Dollars per year.
Rates of Advertising:
One line once 15c.
One line, one month 50c.
One inch, one month 80c.
One inch, one year \$10.00.
The "LIETUVA" Printing Office executes all kind of Job Printing & Translating in all modern languages.
All communications must be addressed to:
"Lietuva" Publishing Co.
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.
Money and Money Orders must be sent to
ST. ROKOSZ,
567 West 18th Street, CHICAGO, ILL.

Nr. 2.

Chicagis, Ill. Subata diena 17 Gruodzio (December) 1892 m.

Metas I.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Lietuwei Gelbekimes!

Už dveje nedelu bus byla (pro-wa) Blauzdos, wisiems žinomu giare lietuvio. Blauzda papuole in dideli klapata per lauferius sziō miesto. Adwokatas Blauzdos ap-reiske mums, kad byla bus sunki del iszluzasvimo Blauzdos, ba-nabasniko lauferio užtaritojai yra tutringi ir ne nor dyka praleistis.

Žinoma, wiengenczei, prowa szios žemes, kad neturtangas be užtarytoju, kad ir wisiuk nekaitas, gali sukirmty kaliny (pestunge).

Delto mes szaukum wisius lietu-wnikus, idant susirinktumet in Hale, 634 S.Canal st., arti 15-tos ul., 7 adina wakre nedel, diena aut (Mass Meeting), kur padarysime protesta pries byla (suda) Blauzdos, aprinksimos keletai desetku ukesu (birgers), kurie parazais duos paludiama ape gera pasiwedima Blauzdos, tas paludiomas bus gin-klu del adwokato (apginejo).

Brolei, wiengenczei, neswerti-ma szita dalyka teip lengwai, supraskime prowa szios žemes, ba ne wienam isz mus gal tas atsitiktie, per koki nepasarguma inklitie in nelaimia. Kas gal mus gelbet? neturime terp mus tuttingu, ad-wokatu ne sudžiu, kurie mus gin-tu ir gelbetu.

Wienas kelas del mus lietuwni-ū ir wienas ginklas nž kurto mes-su paz; alime stvertis, tai yra: susicinkine, in mineta Hala ko daugiau, apre- idant parodyte swetui, kad mes auk esame tauta, kad mes suprantame tra instatus [prowas] szios žemes.

Supatkite, Brolei, paklausikite musu balsu szaukenecio del pagelbos nekalto žmogaus, ateikite in mineta vieta, idant paduotie ran-ka skestanczem musu brolui.

Wiengenczei, szal dalyka rem-dami del meiles Diewo ir artimo užsipelnišime garbia deł sawes ir pakelsime musu warda terp sve-timtauciu.

Redeste "Lietuva" szirdingai užpraso wisu brolus lietuwius, idant musu užmanyma paremtu met, parodidami broliszka meila, kuri neužilgio wieszpataus terp musu.

Kokia nuda gali atneszie po-litika deł Lietuvin.

Kas nori gaut lengwa darba ir gerai mokama, tai tegul usymas polityka. Wisos tautos kurios seniau pradejo dyrbtie politykoj jau daug gavo miesto darba, už polyemanus ir ant kitu uredu.

Pažurekite newet ant poros lietu-wiu, kurie padirbejo pora miatu politykoj, jau szendien turi wie-tas ir labai geras, o jaigu mes wisi susiwenija per laikraszt, pagarsysime sawo warda terp swetimtauciu Chicago, tai galima turetie wylti, kad susiwenija lie-tuwei dirb politykoj szios žemes, tad aptures keletas destku wyru gerus darbus.

Brolei, nesnauskite, imkimes prie darbo, ipac polityko, o matyseid kis to apturesitia di-delia nuda.

Užpraszom wisps Brolus Lie-tuwnikus prisustie mums sawo ir wisi sawo pažystamu adresus, ibaut mes galetume iszsiustie kiekwienam laikraszt.

Redyste.

DEŁKO NORIME ISZDUOT LAIKRASZTI "LIETUVA" PER AKCJONARIJUSZ?

Užmanimas musu yra tok: wie-nas žmogus, kad ir mokiczeuses butu, negal to padarytie, ka daul-gelik žmogiszeius.

Jaigu laikrasztis butu iszduot as per wiena žmogu, tai ne wisa-da atnesz mums dwasiszka nauda, ba tas žmogus wes, kaip jis pasi-dabio arba, kaip jis iszmuo, tanke-papuola in kliauda, užpyksta ant kito, pradeida plowonias ant kitu, kurios neatnesza naudos, ale bledia, isz to ne sutikimas, waidas, barnis ir t.

Ale jaigu laikrasztis bus iszduotas per akcjonarijusz, tai nedaleis laikraszcziu užsūminet plowonem, asabiszkais waidais, ale naudingais dwasiszka pamokinias, skelbdamas naudliugas žines isz swieto, szaukdamas musu bro-lus in wienybria broliszka meila. Už tai brolei jaigu troksztame dwasiszko piano, gero pasiwedi-mo medegiszkuose dalykuose, idant ir mes lietuwei galetume pa-sirodityte swetui, kaip doris žmo-nes, kaip tauta, kuri turi teip gar-singa praeitia. Iszduokime laikrasztis per AKCJONARIJUSZ, kuris atnesz neiszasakita nauda, del musi brolu ne tik Amerikie, ale in Lewyni.

Akcjonarijuszai, kurie jau pradejo ta darba, užpraso wisu bro-lus lietuvius, idant atetei in pa-szelpa ne mums, ale musu tau-tai, paskendusei tamysbei ir nelamei, kuri waiota po jungu swetimtauciu.

Turime wili, kad brolei lietu-wie ne atmes musu užmanimo, ale kiek wienas supras, kaip brangi musu motina Lietuwa, už kuria karaujame, idant iszluosutie:

Delto apgarsinam wisiem Lietuwiams, kad laikresztis "Lietuva" iszduotas ira per akcjonarijusz. Akcija, kasztuoja tikta \$10. 50 Akciju jau yszinta, o dlia 100.

Kas nor isz Lietuviu imt Akcija, tegul atsizaukia in Redistia "Lietuva", 567 W. 18-ta ulice.

AKCJONARIJUSZAI.

ISZRADIMAS NAUJOS MASZINOS.

Prancuzijo iszrado Maszina del siuwimo, kurio randasi ir fortepi-jonas. Aparatas del grayimo pri-taisytas apaczio maszinos, koja minant galima siut ir grayt ant maszinos. Dabar kriauciszkuosis dirbtuvies bus linksma, mergini-ses ne sius, ale grays.

Kažin ka swiatas isszimisly, padarys tokias maszinas, kad ne reiks mokyitis grayt, ne rászyt, ne skaiyt, ne rokuot, — wiska darys māszyna. Žmoniu wisar ne reiks.

KALBANTIS ŁAIKRODZI.

Swietas kart iszmišlia dauge, nepersenei iszrado laikrodi, kuris kalba, tai yra, in wietu mu-zimo walandu (adynu) intais-tas fonografas.

Antwože laikrodžio patalpinta plita fonograficzna, ant kurios suženkltos walando ir bertainei in wietu muszimo walandu at-skaito žmogaus balsu kiek tur iszmuozt.

Redyste.

Baisus atsitikimas GAR-LAIWIO "SPREE."

750 žmoniu gywastis kubo ant pluko.

LAIMINGAS PARGRYŽIMAS IN PORTA.

(TELEGRAMAS ISZ LONDINO.)

23 diena Łapkriezio gar laiwi "Spree", North D. Lloyd iszkelawa isz miesto Southampton in Amerika ir ture pribut 30 Łapkriezio. Gar-laiwi talpino 750 žmogus, 134 wažewo 1-ma klasa, 221 2-tra ir 250 trecze ne rokwo-jen 247 žmoniu, tarnu ir matros. Iszkelawo isz Southampton 5 ad-rikmecze, pirmas dwi dienas le-lone buvo gera, ale 26 Łapkr. 6 adina rikmeteczo, kada gar-laiwi isz paezem smagume plauke per vil-nis oceanu, wieu sikiu lužo galas laiwi 10 pedu nog galu "main shaft", tai yra aparatas duodantis judeima maszina laiwi. Maszina sustojo, už walandebus sunkunas szriubu iszlaunaže didela skyla du-gne gar-laiwi ir wanduo pradejo lietus in apatinu dalii laiwi.

Buvo baisi walanda!

Kaip pasakoja wienas kelaunikas, pirmutinis drebeimas gar-laiwi buvo labai didelis: elektrikos szwiesa užgeso, wisi pamislijo, kad susimuszimas dwieju gar-laiwi, daugibe žmoniu iszbezgo ant jirszaus, wieniows marszkinu. Wi-si žmones sukilo ant koju baisei persigande... Greitzi perbegoe žine per wicus, kad apatine dalii laiwi pripildyta wandenu. Žmones persigandia werke, dejawo, moteris alpo isz baines. Daugelis fakste in wicas puses, kaip palub-delei. Kapitonas žmogus protin-gas ir ne bails, griebeis gelbetnes išmones ir laiwi.

Pradejo pompuotie wandeni lauk, perdare dalii laiwi, idant ne-daleistie wandeni. Kelaunikams liepta buvo prisjuostje diržus gel-betinius. Prirengie gelbetinius lai-wus su maistu, idant laike nusken-dimo gar-laiwi, galima butu gel-betis. Pumpos mažai ka szelpe, jau gar-laiwi weik wicas pasi-ne-re in wandeni, tik pats užpaku-linis galas da kiszoja isz wandens. Gar-laiwi su pagelba žeglę yresi pamaži tolin ir nuplauke 53 miles iki subatai. Ne sutiko ne jokio galis.

Subatos nakti pakilo baisi weta-ra, kuri nesze gar-laiwi in žiemius. Subawimas gar-laiwi buwo teip baisus, kad daugelis žmoniu buvo sužeistu (koliecytu) nog trankimo in sienas. Wieni moteri-szkei ranka nuažo nog trankimo. Iszgastis žmoniu buvo neiszasakita.

Mokitojas ruskos kalbos atsake: ciesorius kaipo musu tewas-ka. Moteris ir waikai piktu bal-su szatke, werke, meldesi. Weta-ra baiji daue in sienas žmones, wisi lauke smerties. Iszgastis ne-iszpasakita apeme kelaunikus, wienas austrijokas isz proto iszrejo ir isz iszgasties inszoko in mares.

Per wisa nakti degino ugnis ant wirszaus gar-laiwi, leido rakietas, idant patemyte kiti gar-laiwei ke-laudami per mares. Nedelo 27 diena buwo da bai-seu. Wetra kaip pasiutis draskes, dauge, warte gar-laiwi, kaip kokis szapeli, rodesi, kad kas minuta eis in dugna. Ant akruo wisi karsz-tai meldesi.

Buwo 3 adina nakties, kada apskelbe matrosai wisiems, kielkienam laikraszt.

kad ant pagelbos atkelayo akro-tas "Lake Huron", kuris patemijo ugnis degances ant aiwo. Neisz-pasakitas džiaugsmas ir linksnibe apeme kelaujenecius.

Rytmeti kapitonai abieju gar-laiwi apžiurejo sudužusi laiwa.datyre, kad laiwas ne nuskes, galima bus pritrauktie prie kront. 9 ad-riymecze abudu akrotai yresi. Diena buwo graži, wejes nutyko, per ketures dienas abudu gar-lai-wi dasiye kraszt.

Daugelis kelaunikai isz Queens town su kitu gar-laiwi iszwažo-wi in New York.

Wisi kelaunikai dekawojo Su-twertojui kad pasilikyo gywi. Kapitonas gar-laiwi buwo labai narsus ir isszintingas wyras, szaltu krauju be baines isz wisi sylu dirbo kiek galejo, idant iszgelbėt gar-laiwi ir žmones. Kelaunikai 1mos klasos sudejo \$500 del biednu, kuri patrotio sawo daiktus per už-liciu.

Iszgeliemis isz tokios baisios nelames, galima pripažyt puseu už stebukla.

ISZ UŽMARES.

ISZ Lietuwo.

Rusai isz wisi silu troksztu per werst Lietuvius in staczetkius. Žinoma isz pradžiu labai sunku. Dauda austriose romos kankintie, sieko ne padare, da-bartes numane kad lietuwei grei-čiaus pasidus gerumu.

Pamaži wisi kur tik gali in-weda sawo abrožus, knigas idant musu žmones apsiprastu, nesibai-dytu, o paskui atsius popus ir lieps juo klausytie. Szkoles jau tankei Inspektorei pakela gincza ape tikeyma, darodytami, kad ner skyrius terp kataliku ir sta-czetkiu. Inspektorius musu giminajozis iszguldinedamas ape atsi-skryma staczetkiu nog katalikiu nutare: nejokio skirios aer terp Graiku kataliku ir Romos, kyba tik tas kad mes wadinames Graiku katalikais, o jus Romos, ale mes wisi esame kriksczonis, turimia tuo paczus sakrementus, pasnikus ir szwendus.

Melstis galimia, kokio norimia kalbu biles tik suprantamia. Žemseki teipgi su žmonem gracie-prisizsneka, suokdam ap-tejekma, kalba ir ape geruma cie-soriaus.

Wieni karta buwo uszklausta, del ko mums lietuwiams ne-pa-wialia ciesorius spaudsiaz knygu ir iszdawinet laikraszcus?

Mokitojas ruskos kalbos atsake: ciesorius kaipo musu tewas-ka. Moteris ir waikai piktu bal-su szatke, werke, meldesi. Weta-ra baiji daue in sienas žmones, wisi lauke smerties. Mokitojas aps-pratekneje, idant jojo nesibet, ba-jiu ne numires, tarsnas atsi-pejkejas pasake, kad ponas iszwa-żawo ant kapiniu del priengim-o-laidotuiu ir jau tur neužylgo pa-grytie; mokitojas iszje susi-kti pon. Wažnyce pametes numeri-li, mete wadžes, nuszoko, nog o-žio ir bego, arklei isigande, mete-si atgal in wartus, uszkalbino ka-rietai sulaže in szmotus. Ponas W. ant laimes spejo išszoktie isz ka-rietos, suprato, kas per atsitikimas, tad atwede wisiis in paredka.

Kada wienas atsake, kad musu motina Lietuwa, o maskolija mumos moczeki.

Mokitojas waikina iszdzurnino, bonkaglawi iszswadino ir pri-žadejo bolognusi lipnsi isz istorios pastatati.

Kada wienas atsake, kad musu motina Lietuwa, o maskolija mumos moczeki.

Reike suprastie maskolu kytry-bia, sergetis nog juju kalbos ir tikeimo, kaip nog pawietres, ba-užlaikant prigimta kalba nepra-puldysimia katalikiszka tikejma.

Swawale tarto iszgelbejo moky-toja nog smerties.

(isz lenku gwiazdos).

ISZ Lenkijos.

ISZ Warszawos.

Karjeras Warszawos raszo: kialuose pawietnoe dageluguber-nijos lenkijos insiweise daugelis agentu, kurie jeszko graziu ir jau-nu mergini, kaip sluginiu del hotelu Chicagos laikia parodos. Policja datyre, kad agentai ap-gawikai, prigauna jaunas ir grą-zias, merginas, prikalbintas nu-węza in Chieaga, ale in Turcoja, Egipta ir kitas szalys, o ten par-duoda in namus paleistuwiesiu.

Daugelis kelaunikai isz Queens town su kitu gar-laiwi iszwažo-wi in New York.

ISZ skupumo pasikore.

Isz Warszawos redybo kaimia Jordanowicius gywena uketas wardo Walczewskis, kurie puse-tiniai turtini buwo. Mocziute Walczewskio užrasze namus su-nui su didela anszypia, o pinigus laikosi pasawie, tankie pažycy-dawo ant didelu trasu (procentu)

Wieni k

**The Lithuanian Weekly
“Lietuva”**

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing
and translating in all modern lan-
guages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
“Lietuva” Publishing Co.,
567 W. 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone: Canal 330.

**Nedelinis Laikrastis
LIETUVA**

Iszaina kožna Subata Chicago, Ill.
KASZTUOJA:
ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARIJA.....\$3.00

Rānkrašcei (korespondencijos)
ir laiszkai turi butie adresas
wot ant sziu ADRESO:

“Lietuva” Publishing Co.
567 West 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pinigai turi butie siusti per
MONEY ORDERBAR per banka
ANT RANKU.

ST. ROKOSZ,
567 West 18th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telefonas: Canal 330.

Rankrašcei (korespondencijos) atsiusti
nog mūsu viengenciu ne bus sugrąžyt.

CHICAGAS, 17 Gruodžio, 1892.

In Lietuwiskus Rasztinikus.

Guodotini Tewinaine!

Matidami priespaua musu gimeines per swetimtaucius, tamsumu musu brolu, ipacu tokiose wietose, kur pusetinas skaitlus lituiu apsigywena, atrandame naudingu iszduot laikraszto po wardu „Lietuva”, kuris gaiwintru dwase muu tewinainiu, skelbtu mokslu, gintu ir skirtu musu kalbu ir tauta nog swetimu.

Už tai meldžeme wisus lietuvius, kurie dirba ant lietuvisku darwu ateitie in pagelba sawo rasztas.

Turime wilti, kad kiek, wienas wiengentis, trokszdams lubo del tewines ir lietuviestes, turedamas prega paszelbs mus sawo rasztas.

Mes sawo korespondentuimus siusime „Lietuva” kaipo užmokste.

Su Gudone
REDYSTE.

Kas wadinasi darbinyku?

Ant sziu klausymo kiekwienas atsakys: tas wadinasi darbiniku, kuris dirba, tai yra, ar dwaisiskai ar medegiszka.

Teisyebe, wisi dirba ir wisi turetu wadintis darbinykais. Pagal musu nuomone wadinasi tik tas darbinyku, kurio darbas atnesza nauda draugijai, tai yra, jai isz to darbo darbinyko gali trauktie nauda ir kiti.

Newadism darbiniku tu žmogu, kuris ilga laika užtrunka ant walgymu, gerimu, ir kitokiu žabowu, kurios ir prakaituoti priwerce žmogu, ba tas darbas neatnesa nauda del draugios, ale bledę. Toks yra paligintas su traunu, terp proceunikiu bieciu, kuris ant pažiuros iszrodo stiupiu darbinyku, o isz teisyebe yr dykaduoniu edusas, teip kaip tie ponai, bagoczei, kurie giresi kad sunkei dirba galwa.

Azs maczeu daug turtingu žmoniu ir juju darbus, girdejau ne wieni rugojant ant sutwertojaus kad Diews nteisingai sutwerte sweta. Wienas labai turtinga bankierius pyko yr rugojo ant sutwertojaus, kad atima daug laiko ima atidawimas skolos gamtai (naturaliai).

Dabar pažiuresim darbus turtieciu:

Turtingas žmogus atsikele rykmeti, apsirenge gražei iszaina in miesta susitinka su sawo pažistamais, ineina in bagota hoteli arba restauracija walgo ir geria, wakare wel pasidrutina, geria eina in teatra, atsiseda in puikes kedes gerisi, arba ant balu szoka iki 12 adinai nakties, o rikmeti iki 9 arba 10 miega. Toks nesiwadyna

darbinyku. Kiti bagoczei teip dirba, kad net juju plaukui ant galwos žyla ir galwa plinka. Imkime dideli pabrikanta, arba aukszta urednika, kuris tukstanczius uždirba, rodos nog rikmeties iki puseanaktu nepiega skaitant arba rokujant pinigus. Ar toki galima wadintie darbiniku? Negalima, delta, kad jojo darbas atnatesza naudos draugijai, ba už darba pabrikantas daugeu rokouja sau kaip 1000 darbiayku, jojo darba gali padirptie kiti, kurie turetu gaut užmokstai.

Teipgt pabrikantas, kuris turi dideli pabrika, užlaiko 1000 darbiniku, sukinasi wisa diena pabrike; ar jis gali wadintis darbiniku? Negali. Ba jojo darbas ne reikalingas, bejojo galima apseitie.

Nereike munis wisus primint, kurie negal wadintis darbiniku, kaip jau sakiau, tas tik gal wadintis darbiuiku, kurio darbas atnesza nauda draugijai ir užmokesatis už jojo darba ne skriaudžia gyventojus.

Greitai atsirado norineciu, reikzinote, kad ta gadynia lietuwei buwo pripriatia prie pleszymu ir grobimu swetimu lobiu,—(tai buwo laikas senewos gadynas, o teipgi žodži Krystaus Pono: bus wienawinycze ir wiens piemuo. Pranaszawo daugelis mokytu, kad atesis laikas, kad swetas beweik wisas bus mokytas, tie ka aria ir seja, supras ape gamta ir žwagždes, bus tiek mokutu, kad moktojai jeszkos mokintiniu. Jau szendien tas beweik isipildo, ne užlėglio iszmuus valanda, kad tie, ka szendien žeme knisa ir isz po žemes brangius ekmenis iszksaka, supras, kad darbinykas ydunadowis, kad dikanuonis — bagoczius isz jojo ranku minta, kad pinigas-galwažudis, mažeusios wertes netur, kad geležis tai 1000 kart wertes, už auksa be kurios duonos negaletume sau uždirbtie.

Supras darbinikes - amatinikas, kad tie puikus palocei, tie gražus daiktai, tie geležkelei, wisi instrumentai, wisi rasztai, wiskas, ka tik matai, kas tik randas ant žemes, apart gamtos, wiskas padaryta per darbinika, supras darbinikas, jaigu jis gali padarytie, tai jam prigul ir sunaudotie pagal jojo užpela.

Tada drasei isztars: kas nedirba, tas negal sunaudot kito pelno. Papulu dykaduonei — bagoczei, wisi, kurie tik sweiki tures dirbtie, idant giwent, tada užstos gerenes gadyne ir isipildys pranasyte.

Mieš skaititojau, kada pastos ta szwenta gadine, tai asz nežinai, ale tikiu, ba ta kalbejo pranasyte, wisi tiek, kad sawo motina budeleis atiduotu.

Toks galas buwo tu, kurie jutuosi isz skriaudos ir aszaru artymo.

Žmones su kruwinoms aszarams melde ponus, praszydam, idant susimiletiu ir atsimytiu, kad Diewo dowana niekina.

Ponai iszpradžiu juokesi, o kada jems pritruko-kantrybes, su szunimis ir lazdoms nuwijo wargdienius. Neužlgo daejo garsas pas kunigaikszty apo nedorybja ponu. Kunigaikszts užsirustino ant ponu, paszauke juos pas nuskriauatus žmoneles i su tasi pacze lazdziekiewinas isz wargdieniu wiena syky sudawe per nugara ponui, apari ponai tureto atlygyt skriauada padaryta laikia medžiolkes.

Ponai siuto isz piktumo, dantims griežlamis jieszkojo atkerszyimo kunigaikszcei.

Ilgas laikas praejo iki musu ponai atrado proga atkerszytie kunigaikszcei. Priekalino lietuvius, kurie da tik isz dafies buwo apsikrakstyja, idant užpultu ant gyventoju, apilesztu wisa apygardia, sudeguty ir nugalau gyventojus.

Greitai atsirado norineciu, reikzinote, kad ta gadynia lietuwei buwo pripriatia prie pleszymu ir grobimu swetimu lobiu,—(tai buwo laikas senewos gadynas.)

Pakraszta, kuri noroje nudegityte ir nugrebti, skyre plati ir gili upa, per kuria sunku buwo persikelte raitiems. Buwo tai pawaris. Ponai apsieme iszjieszkotie brasta ir paženkytis ryksztemis.

Ka tik matas, kas tik randas ant žemes, apart gamtos, wiskas padaryta per darbinika, supras darbinikas, jaigu jis gali padarytie, tai jam prigul ir sunaudotie pagal jojo užpela.

Nelaima balsi patiko, ne buwo brasta, ale didžiause sietuwa [gyle], kur wanduo spraunei sukduumas neše su arkles in widnrynes.

Wisi suriko: Apgauti esame!

Tie, ka da nespejo in wandyne inbristie, pamatia sawo brolus upje skestaceinius, wadas lietuviu pibalo, su pasiutuui piktumu puole ant abieju lenku ir sukapojo in szmotus.

Toks galas buwo tu, kurie jutuosi isz skriaudos ir aszaru artymo.

Septinios Biblijos.

Swiete atrandame 7 biblijas, priegtu prigul:

1) Biblijas krikscioniszka (seno ir naujo testamentu).

2.) Edas skandinavu.

3.) Koranas Mahomedanu.

4.) Penkiu karalu Chinu.

5.) Trys knigos Pitikes budisu.

6.) Zandawesta Persu.

7.) Trys Wedas Indusu.

Edas jauniause biblijas, pradžios skaitosi nog XIV amžiaus musu eros (nog užgimimo Kristaus)

KORANAS ANTRA parasyta pradžio XII amžiaus naujós eros, su-

verta isz naujo ir seno testa-

mentu su pawekišlais isz žydiskzo

talmudo, teipgi daug prideczku

atrandame isz stabmedystes su

aprispracja augstaimeslenecia.

WEDAS bene seneuse isz seno-

wisku weikalui Indusu, ale

apart to, pagal kronologija ne sie-

ke XII amžiaus pries užgimima

Kristaus.

ŽANDAWESTA talpina mislis Zo-

roastro, kuris gyveno XII amžių

pries užgimima Kristaus.

Rejkałauja waikinu

nog 12 iki 15 metu in spaustuvia "LIETUWA", kurie moka lietuviskai skaititie ir nor truputi raszity mokitis gero ir naudingio remiasto.

Izr pradžiu mokesčis bus maža, bet kas sīk bus padidinta pagal jo gero žmoniu. Medžiodami trempo wiski ka tik patiko ant lauko.

Rejkałauja pasarga

IP RODA DEL SERGANCZIU ŽMONIU.

Skyrius.

Kas nor isztriwti wargia ir bedo, tas kanserwatistas.—Kas nor sawo gywenima pagerytie — revolutionistas.

MEILE KRIKSZCIONISZA TERP PONU.

But ponu, tamautic ponu, mili ponu. Nekestie wisko, kas darbinikiszkas.

ATSKALUNAI.

Netas wadinis atskalunu, kuris iszadėjo tewines, ale tas, kuris Lietuwa niekina, purwais drebia, užtarytojus jas dergia.

NAUJA MOKSLAINE.

Sukalbis, kuris ant patrijotu siundo jaunumenia ir nog 5 amžiu bjaureis ir neteisingais rasztais maitina.

NEPATAISANTI.

Tie ka lietuvestes darbus perkreip, už duodami mums naujas opas (ronas) bjaresni už staczetius maskulos.

NETEISINGI

Tie ka daug szneka ape Diewa tankie ner diewioti (pabažai).

ZWERIS.

Kas netur supratina ape luosibe, tai kad ir butu mokintas, bjauresnis ir piktesnis už žveri.

KAS YR MOKINTU.

Gali butie daktaru filozofijos, ale jaigu netures swiko proto pa-

silkis paikszu.

KAS YR PAIKSZU.

Paikszu gal but, ne tik tas, kuriai kenka ant proto. Ale tas, kuris nieko nemoka, o misla, kad ysis wiska moka.

WERTELGA.

Blogas lietuvis, ale mokintas, baisesnis už kolerą. O da bjaresni, jaigu liežuvi tur del taranawimo.

Sugrekis tu, ka daug kalba, ba paskui juos eina awinai ir awys.

GAŁWAŻDĘZI.

Kas Lietuva neprietelams te-

psu pardoła, ta gałważdys, wisi tiek, kad sawo motina budeleis atiduotu.

BUT ATSAKOMU.

Kas tur augsztesni ureda, kas augszcziu sedi, jaigu piktadairas, tai žemeuses už wicus.

II.

PATAISYMAS.

Jaigu norim, kad Lietuvi pataisytu, tai pradekim taisitie ne kitus, ale pats sawe.

TIKRAS TIKEIMAS.

Kryste sekime žodžieis ir darbais. Ne gana but kataliku, reike but ir krikscionizmu.

PIRMAS ZINKNSIS APSZWIE-

TIMO.

Ne gana ape apszwietu kalbet, reike darbu pradetie. Tie ka nor žmones apszwiesie, pirmu tur but patis apszwiesi.

KAS WADINASI APSZWIE-

BAISIBES SIBERIOS

IR PASLEPTINE

Russjos Ciesoriaus PAŁOCIAUS.

Wiens isz tu uredniku, su didele guodone, ir nusižeminimu padawe uszpeczetita laisza kuniagaikszemui.

Adawejas laisza, buvo wiskrus žmogus, kunigaikszecio amžius, juodu akiu, rudaish plaukais, iszbliszkuo weido.

Ka tas ženklina? su iszgasze pabilo kunigaikszemui.

Ka noritie nog manes?

— Swiesus kunigaikszemui, atidarykite laisza, — prakalbejo adawejas.

Tai mane pažisti? Kas esi? su-riko didis kunigaikszemui.

— Žinai tiek, kad turu už garbe kalbet su didžiu kunigaikszemui Konstantinu—dirstelkite ju- su Milišta ant paczwietes.

— Del Diewo.... suriko dicz- kunigaikszemui pamates pecze- ti, peczetis ciesoriaus—mano bro- lo!

Su baime prispaude laisza prie lupo, pavuczewo peczeti, su dre- bance ranga atplezes, skaite.

— Skaitant jojo weidas pabalo, lupos drebejo, ir nenorint prispa- de ranga prieszyrdies, kuri prade- jo neiszpasikytu greitumu tuks- set, paskui apsimalszines isztaite:

Ciesorius man prisake eit su ta- mista, kur mane wesi. Nežinai, ka tas ženklina, gali but, kad tas pradžia mano kalejimo, wienok ciesorius prisako, turi klausyt.

— Swiesus kunigaikszemui, mel- džem seskitie in rogutes, isztaite urednikas, ir nuwede D. kuni- giksztui in denktas rogutes, kurios ant juju lauke. D. kunigaik- szemui in sedo in roges, su sawo prawidurium ir arklei leidosi suo- liu in nežinoma weta.

Už puses adinos rogutes susto- jo priesz dideli tanus nama, kuris rodesi kunigaikszemui žinomas, bet negalejo atsimintie. Prawa- dirys iszokas isz rogiu, barkszo- tolejo trisiu su delnu in duris, kurios ant umo laiko atsidare; paskui atsigryžes in kunigaikszemui isztaite: Szwiesus kunigaikszemui eikite su manim, pereisime szita- tamsu karidoriu wendati in darža, o paskui ant kaires in powiljono na.

D. Kunigaikszemis sudrebejo; greitumu žaibo perbegu mislis, ar neinpuole in slastas, atsimie sau, kad neperseue buvo sukalbis isz- naikytle wisa gimine Romanowu, ale tu mislis tik trumpu walanda- la kankino. Kunigaikszemis twir- ta žinkniu inženge perslenksti ir inejo in namus.

— Widuri wieno isz rumu in kuri inejo D. kunigaikszemis, sto- wejo stałas su daugybja popieru, puse to rumo bubo zdenka puike szilkine wisznewos spalwos už- denga.

— Esame ant wietos. Swiesus, kunigaikszemis, skite ant szitos ke- des, isztaite nepažistamas, rod- dams kedia.

— Neatsisesiu toleik,— atsake didis kunigaikszemis, pakol nedasi- žynosis delko mane cze atwedetie ir ko nog manes reikalaudia. Priegtam nežinai kas mane cze atwede?

— Nepažistamas linktelejas galwa, suguodone atsake:—wadi- nuosiu Iwan Kardow, turin už- garbe tarnautie kaipo apicieras pasleptines policijos wieszpaties ciesoriaus. Neturu reikalo slep- tie priesz Jusu Milišta, ko trok- sztame, tik meldžeme užimti e- weta, papasakosiu wiska.

— Didis kunigaikszemis Kanstan- tinas prisitrake brangei aptais- ta kedia ir si didelu akwumu lauke žodžiu Kardow, kuris tuom kartu iszeme popiera isz biuro.

Kardowas paduodams laisza kunigaikszemui, isztaite, Sw. Kuni-

gaikszemis, mažai mes reikalaujame, prasjam tik padet sawo parasza ant szitos popieros.

Mano rankraszti, isztaite nusi- diwija, kas tam laisza yr? [ko- kia itura to laisza]

Mažas wertes, atsilepe Kardo- was, cze norime wieno žmogysta isztaite in Siberija.

In Siberija? atsilepe kunigaik- szemis, in ta krasza nelaimes, kas toks nelaimingas, kuri mano paraszas turetu iszmaryt?

Tai moteris, atsilepe Kardo- was, jauna žmona wadinas El- žbieta von Pahlen.

Elžbieta! Suriko D. Kunigaikszemis, esame papaola! kaip padukes pripuola prie Kardow, pagrieba už krutu, o kita ranka grieba už szpadas [kalawijos].

Tu, gywate, tarnawai mano broliu už žvalga, iszdaue mano pasleptines. Palauk, neisztruksi, prapulsi nog nano rankos.

Kardowas suriko isz baimes, kada pajuto szpada prie kru- tines. Tuom kartu, kada ture szpada perwert krutinia uredni- ko, atsidaro uždenga ir akies mir- kniu su twirta ranga pagrieba už petcchio kunigaikszemui.

Stok! suriko nepažistamas, ne išz Romanowu nebuvo galwažudžiu!

Kunigaikszemis iszgirdes balsa- pažistama, isigando puole ant ke- lu sznabžedams:

Dowanok, broli, Swiesiause Po- ne!

Atskelk Konstantine—atsilie- pe nepažistamas, neminek wardo mano sztuose namuose, duok man ranka, o tu Kardow, kuris buwai ludiniku pradžios, pasilikte galui.

Jau nog senei žinau tawo pa- slaptinia. Liepeu suskeite tawo iszkwostie wiska. Mislijau, kak tas mažas werteš, ale dabar ma- tau, kad jau per toli nuejai su wo- kiszka baroniu ir isz rasztu tawo pas biskupa Karkowos, kuriu prasei szuzdawimmo, [szlubo] ma- tau, kad apipainiojo tote placzei.

Didis kunigaikszemis, klausant tuos žodžius, teip' pabalo, kad iszrode be haszo krauso,

Nenoredamos jojo lupos snabždejo: prapuole, wiskas prapuole.

Jeszkoei paszelpas Anglio nog sawo prietelu, kallbejo tolau ne pažistamas.

Izz kiek wieno laisza tawo bu- wo matit, kad norejai in giminia Romanowa immaiszt krauju mu- žyku (ukesu) wokieciu. Pri- paziši pats, kad negalu pawelyt ne už jokius pinigus ta dalyka.

Instatimas namu Romanowu

yr labai asztrus, kury skambia sezi: moteris, kuri paslapta, be pawelijmo ciesoriaus iszteketu už wieno isz ciesoriskos gimines, skaitosi už kaltinika, tur but ap- sudyta pagal instatus. Pagal tuos instatus bus sudyta Elžbieta.

— Pone! ir Wieszpatie, to ne padarysi del manias, gniakszemis isztaite kunigaikszemis.

Teip bus kaip asz isztaareu, mi- slii kaip mania sujudis werkencius graži moterys, ar milintis dur- nius. Mania nieks ne sujudis ne perprazys, mania, kurio klauso, ir galwas lenkia milionai žmonių nog Baltuju iki Juoduju mariu ir didi plotai Siberios!

Ne meldžiu tawias milaszyr-

stes, astumk mania, iszwyk mania isz tewynes, ale turek gailisti

del mano Elžbieta, motinos ma- no kudikio prakalbejo kun.

Ka tu kalbi? motina tawo ku- diukio! isztaite ciesorius su nusidy- wiju.... ar žinai ne kūmingas,

tuo iszduodi dekreta smerties ant jos!..

Jaigu per 3 minutns ne para-

szysyi dekreta ant iszintimo ant

jejai sujedzia paszkiniu pasweiki- nima sawo tewinei. Be skyriaus

luomas, — ar kunigaikszemis, ar

bajoras, ponas ar ukesus puola

ant kiau ir apemes stulpai buceiu- ja, kaip atisweikiunima sawo te- wynes, kurios jau newienas weik

nematys sawo amži.

Pas ta stulpa silsisi isiusti, cze

jejai sujedzia paszkiniu pasweiki- nima sawo tewinei. Be skyriaus

luomas, — ar kunigaikszemis, ar

bajoras, ponas ar ukesus puola

ant kiau ir apemes stulpai buceiu- ja, kaip atisweikiunima sawo te- wynes, kurios jau newienas weik

nematys sawo amži.

Keleta deszimtn dienu po Nau- ju Metu, birelis apsuptyu sustojo,

kaip wysados pas mineta stulpa.

Nuwarginti kelone nelaimingi

pole ant sniego atsiliečie, ka- zokai padare ugni ir szildei.

Birelis nelaimingu dalinosi isz

kaltiniku politikiszku moteriu ir

wyr, u teipgi ir isz razbainiku,

kurie newienam jau gywasti ate- mia.

Dwi žmogystos isz tu nelaimingu

atsiskyrira nog kitu ilscjosi po

medžiu.

Buwo moteris neiszpasakitos

grožibes ir ukszas gražus wyra-

s su didelem akimis juodais plau-

kais nulenka nosia. Wyra wadino-

si kunigaikszemis Poniatauskas.

Laikas praejo! isztaite ciesorius,

atsigryžias in Kardow isztaite:

„da dvi minutos laiko ir suriko

ne sawo balsu: Wieszpatie ir

Pene, užmuszak mane, tik nedary-

kie mane žudytojum!

Ciesorius, pažiurejus ant laikro-

džio, atsake: „da dvi minutos

laiko del paraszimo mano prisak-

yoma; kaip tos praeis, Elžbieta

bus pakarta.

Kunigaikszemis puole ant kedes,

uždengne burna rankomis.

Laikas praejo! isztaite ciesorius,

atsigryžias in Kardow isztaite:

„da dvi minutos laiko ir suriko

ne sawo balsu: Wieszpatie ir

Pene, užmuszak mane, tik nedary-

kie mane žudytojum!

Ciesorius, pažiurejus ant laikro-

džio, atsake: „da dvi minutos

laiko del paraszimo mano prisak-

yoma; kaip tos praeis, Elžbieta

bus pakarta.

Kunigaikszemis puole ant kedes,

uždengne burna rankomis.

Laikas praejo! isztaite ciesorius,

atsigryžias in Kardow isztaite:

„da dvi minutos laiko ir suriko

ne sawo balsu: Wieszpatie ir

Pene, užmuszak mane, tik nedary-

kie mane žudytojum!

Ciesorius, pažiurejus ant laikro-

džio, atsake: „da dvi minutos

laiko del paraszimo mano prisak-

yoma; kaip tos praeis, Elžbieta

bus pakarta.

Kunigaikszemis puole ant kedes,

uždengne burna rankomis.

Laikas praejo! isztaite ciesorius,

atsigryžias in Kardow isztaite:

„da dvi minutos laiko ir suriko

ne sawo balsu: Wieszpatie ir

Pene, užmuszak mane, tik nedary-

kie mane žudytojum!

Ciesorius, pažiurejus ant laikro-

džio, atsake: „da dvi minutos

laiko del paraszimo mano prisak-

yoma; kaip tos praeis, Elžbieta</p

